

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філософського
факультету
Іван КАРПЕНКО

“30”серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія

рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
галузь знань:	<u>29 «Міжнародні відносини»</u> <u>24 «Сфера послуг»</u>
спеціальність:	<u>291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»,</u> <u>241 «Готельно-ресторанна справа»,</u> <u>242 «Туризм»</u>
освітня програма:	<u>«Міжнародні відносини та регіональні студії»,</u> <u>«Готельно-ресторанна справа»,</u> <u>«Туристичний бізнес»</u>
спеціалізація:	
вид дисципліни:	обов'язкова
факультет:	міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

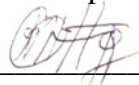
Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою філософського факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.
Протокол від 16 червня 2024 року №6

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доктор філософських наук, доцент, доцент кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада **Перепелиця Олег Миколайович**

Програму схвалено на засіданні кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада

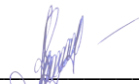
Протокол від «21» червня 2024 року № 11

Завідувач кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада

_____ Олег ПЕРЕПЕЛИЦЯ
(підпис) (прізвище та ініціали)

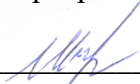
Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарантка освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»

_____ Ганна ПАНАСЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

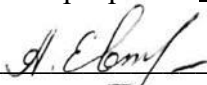
Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа»

_____ Олена МИКОЛЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Туризм» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Туристичний бізнес»

_____ Олена СВТУШЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “28” серпня 2024 року, протокол № 16

Голова науково-методичної комісії

доц. Олена МИКОЛЕНКО

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан філософського
факультету
Іван КАРПЕНКО
“20” вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
24 «Сфера послуг»

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»,
241 «Готельно-ресторанна справа»,
242 «Туризм»

освітня програма: «Міжнародні відносини та регіональні студії»,
«Готельно-ресторанна справа»,
«Туристичний бізнес»

спеціалізація:

вид дисципліни: обов'язкова

факультет: ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою філософського факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна «20» вересня 2024 року, протокол № 2

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доктор філософських наук, доцент, доцент кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада **Перепелиця Олег Миколайович**

Програму схвалено на засіданні кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада

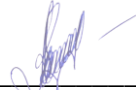
Протокол від «21» червня 2024 року № 11

Завідувач кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада

_____ **Олег ПЕРЕПЕЛИЦЯ**
(підпис) (прізвище та ініціали)

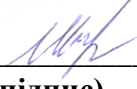
Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарантка освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»

_____ **Ганна ПАНАСЕНКО**
(підпис) (прізвище та ініціали)

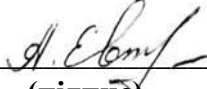
Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа»

_____ **Олена МИКОЛЕНКО**
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Туризм» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Туристичний бізнес»

_____ **Олена СВТУШЕНКО**
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин і туристичного бізнесу» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Протокол від «17» вересня 2024 року, протокол № 1

Голова науково-методичної комісії

доц. Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Філософія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітня програма «Міжнародні відносини та регіональні студії», за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа», освітня програма «Готельно-ресторанна справа»; за спеціальністю 242 «Туризм», освітня програма: «Туристичний бізнес».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни полягає в: виявленні найбільш загальних закономірностей розвитку світу, виражених в принципах, філософських законах та категоріях. Предметом філософії є не тільки вивчення наявного і минулого, але й можливого і майбутнього. Тому її називають наукою мудрості («філософія» – з грецької – любов до мудрості). Крім цього, предмет філософії характеризується своїм гуманістичним характером, бо в центрі його змісту перебуває людина.

Програма навчальної дисципліни складається з двох розділів:

1. Вступ до філософії або філософська пропедевтика.
2. Історія філософії.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

- 1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

Відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»:
- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України;

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК14. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 15. Здатність виявляти та вирішувати проблеми.

ЗК 16. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

ЗК 17. Здатність працювати як автономно, так і у команді.

ЗК 18. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті.

ЗК 19. Навички міжособистісної взаємодії, цінування та повага різноманітності та багатокультурності.

ЗК 20. Здатність діяти відповідально, проявляти громадянську свідомість, відповідати за якість виконаної роботи.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК17. Здатність здійснювати компаративний аналіз певного регіону (групи країн), враховуючи історичний, культурний, економічний, політичний розвиток.

Відповідно до ОПП освітньо-професійної програми «Туристичний бізнес»

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

- формування наступних фахових компетентностей:

СК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

СК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

Відповідно до ОПП освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа»

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК2. Здатність діяти соціально-відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 09. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
4-й	4-й
Лекції	
32 год.	8 год. (4 ауд., 4 дист.)
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
42 год.	82 год.
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі мають досягти наступних результатів:
Освітньо-професійної програми «**Міжнародні відносини та регіональні студії**»:

РН16. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

РН17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

РН 23. Розуміти події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах.

РН24. Здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних до міжнародного співробітництва сферах.

РН.29. Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.

Освітньо-професійної програми «**Туристичний бізнес**»

ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ПР07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.

ПРН8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися;

ПР09. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

ПР.16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

Освітньо-професійної програми «**Готельно-ресторанна справа**»

РН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

РН21. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

РН22. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Вступ до філософії або філософська пропедевтика.

Тема 1. Особливість філософії. Філософія як проблема для самої себе. Грецька етимологія філософії. Світогляд і філософія

Природа філософських проблем. Функції філософії. Філософія як учинок. Грецька етимологія філософії, яка обумовила грецьку культуру і західну історію. Поняття критики. Екзистенціальне філософування. Людина як відкрита проблема для самої себе. Філософія як засіб проблематизації буттєвого досвіду людини. Поняття світогляду. Дофілософський та нефілософський світогляд. Раціональність як засіб світогляду.

Ключові слова: етимологія філософії, світогляд, мислення, Гайдеггер, Ортега-і-Гассет

Тема 2. Генезис філософії. Проблема походження філософії: різноманіття підходів
Питання генезису філософії. Соціоантропоморфний склад світогляду. Магія і релігія. Концепції походження філософії. Міфологенна, релігійна, гносеогенна, соціогенна, етосогенна концепції. Економічні та політичні передумови виникнення філософії. Предфілософія. Парафілософія. Протофілософія. Поліфункціональність філософії. Особливості генезису філософії Сходу та Заходу. Давньокитайські й давньоіндійські філософські практики.

Ключові слова: екзистенція, концепції походження, давній світ і філософія

Тема 3. Філософія і міф

Міф як розповідь про героїв, та події далекого минулого. Найбільш типові міфи. Міф як засіб посвідчення. Логіка перетворення усього в усе. Віра. “Міф і розум.” Просвітництво й романтизм: відношення до міфу. Міф як голос далекого і більш мудрого минулого. Міф і досвід. Сакральний і профанний час. Міф як матеріал для мови. Міф як гра і як поезія. Необхідність інтерпретації міфу. Сучасна міфотворчість.

Ключові слова: міф, логос, сутне, Гадамер

Тема 4. Поняття «вісьовий час» та проблема виникнення філософії. Становлення філософії та концепція «відкритого суспільства». Ігрова концепція культури й становлення філософії

Екзистенційні засади філософії та філософування. Пошук «вісьового часу» що об'єднував би всі варіанти людської культури та світової історії. Відмовлення від християнської структури світової історії. Виникнення і формування, за К. Ясперсом, того типу свідомості й самосвідомості людини, що існує і понині. Ключові поняття: страх, смерть, стіна, боротьбі, хвороба та власна безпорадність. Комунікація та екзистенція. Наукова та екзистенційна істини. «Закрите суспільство». Платонівська соціологія як приклад спроби побудувати «закрите суспільство». «Відкрите суспільство», що ґрунтується на критичному потенціалі людського розуму та спрямовується до волі, до динамізму, прагне до збігу з усім людством, як ідеал чи утопія. Процес становлення філософії як відповідь на кризу закритого суспільства. Філософія як спроба замінити втрачену магічну віру «розумною вірою». Гра. Серйозність гри у спілкуванні з нездійсненим. Гра як онтологічна структура.

Ключові слова: граничні ситуації, Ясперс, закрите-відкрите суспільство, Понпер, вільний час, гра

Тема 5. Всесвіт філософії. Єдність та різноманіття. Коло філософських проблем та їхня своєрідність. Естетика мислення

Різноманіття форм філософії, що обумовлюються соціально-культурним, онтолого-гносеологічним, соціально-психологічним, екзистенціальним ґрунтом. Філософія як єдність різноманіть, спільність усіх існуючих філософій. Філософські системи. “Aufheben” або “зняття” за Г.В.Ф. Гегелем. Особливий характер філософських проблем. Чи припустиме «основне питання філософії». Думати й мислити. Реальність й уявлення. Естетика мислення. Мислення - немислення. Смысл та розуміння.

Ключові слова: одна філософія, система, багато філософувань, міра авторства

Розділ 2. Історія філософії.

Тема 6. Антична філософія

(600 – 450 до н. е.) — досократівська філософія. (450 — 300 до н. е.) — класична давньогрецька філософія: Сократ, Платон, Аристотель. (300 — 100 до н. е.) — елліністична філософія. (100 до н. е. — 450 н. е.) — римська філософія.

Тема розкривається через розгляд наступних питань:

1. Умови виникнення, особливості та етапи розвитку античної філософії.
2. Розвиток ідей у натурфілософських школах Стародавньої Греції (мілетська, піфагорійська школа, Геракліт, елейці, античний атомізм).
3. Філософські ідеї періоду «високої класики».
4. Ідеї та школи завершального етапу розвитку античної філософії.

Ключові слова: Фалес, Геракліт, Піфагор, Сократ, Платон, Аристотель, Зенон...

Тема 7. Середньовічна філософія та філософія доби Відродження

На відміну від античної філософії, де началом всього є природа (космоцентризм), в епоху Середньовіччя джерелом будь-якого буття, блага та краси був Бог. Середньовічне мислення є теоцентричним. Бог є реальністю, який утворює та визначає все суще. Основою християнського мислення є два важливих принципи, які не зводяться до міфологічної свідомості та язичницького (нехристиянського) мислення:

- 1) ідея творіння – креаціонізм;
- 2) ідея одкровення. Ці дві ідеї можна звести до онтологічних (вчення про світ) та гносеологічних (вчення про пізнання) аспектів філософії.

Наступні питання цієї теми стосуються філософії Відродження. Ця епоха була орієнтована на мистецтво, в центрі її уваги була людина. Філософське мислення – антропоцентризм. Індивід набуває самостійності, він представляє самого себе. В епоху Відродження філософія знову звертається до вивчення природи. Але розуміння природи має нову специфіку: християнський Бог тут втрачає свій трансцендентний потойбічний характер, він ніби зливається з природою. Такою натурфілософією є пантеїзм. Християнський геоцентризм поступово змінюється антропоцентризмом нової доби. Місце людини в світі, її доля, воля хвилюють філософів, мислителів і митців, зокрема Леонардо да Вінчі, Мікеланджело, Ніколо Макіавеллі, Миколу Кузанського та ін.

Ключові слова: Августин, Тома Аквінський, Ніколо Макіавеллі

Тема 8. Філософія Нового часу

Духовний вигляд, властивий періоду історії, який зазвичай називають Новим часом, у багатьох відношеннях відрізняється від духовного обличчя періоду середньовіччя. З цих відмінних рис найбільш важливі дві: падіння авторитету церкви і зростання авторитету науки. З цими двома рисами пов'язані і інші. У культурі Нового часу світські елементи переважають над елементами церковними. Держави все більш і більш замінюють церква як орган управління, який контролює культуру. Влада і компетенція національних держав неухильно зростають протягом усього періоду (не рахуючи деяких незначних коливань), але протягом більшої частини держави надають менший вплив на погляди філософів, ніж церква в середні століття.

Ключові слова: Бекон, Декарт, Локк, Гоббс, Спіноза

Тема 9. Німецька класична філософія

Німецька класична філософія – термін, що об'єднує філософські праці німецьких мислителів кінця 18-го — початку 19-го століття. До визначних представників німецької класичної філософії заведено відносити Канта, Фіхте, Шеллінга, Гегеля, Феєрбаха. Термін вживався в радянській і вживається в пострадянській філософській літературі. В європейській філософській літературі поширений термін німецький ідеалізм, до якого відносять майже всіх цих філософів за винятком матеріаліста Феєрбаха. Передумовою виникнення німецького ідеалізму було заснування університетів нового типу, зокрема Берлінського університету. Університети були провідними центрами філософської думки в епоху середньовічної схоластики. Проте середньовічна філософія була підпорядкована теології. На початку нової історії та в епоху Просвітництва основний внесок у розвиток філософії робили мислителі поза університетськими стінами: від Спінози до Вольтера. Наприкінці XVIII століття в Німеччині виникли університети світського характеру, більше не підпорядковані богослов'ю, як основній дисципліні, й філософія зайняла в них центральне світоглядне місце.

Ключові слова: Кант, Гегель, Фіхте

Тема 10. Розгалуження “філософського дерева” і виникнення філософських наук. Панорама сучасної світової філософської думки
 Культурологічні концепції (Гердер, Леві-Стросс). Психоаналітичний напрямок у постфройдівській філософії. Релігієзнавство. Етика. Естетика. Пліуралізм течій сучасної філософії. Феноменологія. Герменевтика. Структуралізм. Філософія мови. Національна свідомість й філософія. Філософська думка в Україні. Модерн, постмодерн та пост-постмодерн. Поняття прогнозування майбутнього. Соціальні утопії. Футурологія.
Ключові слова: прагма-лінгва-герменевтичний крок, утопії, реальність, філософія про майбутнє

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1: Вступ до філософії або філософська пропедевтика												
Тема 1. Особливість філософії. Світогляд і філософія.	10	2	2			6	9					9
Тема 2. Генезис філософії.	12	4	2			6	12	1				11
Тема 3. Філософія і міф.	10	4	2			4	10	1				9
Тема 4. Поняття «вісьовий час» та проблема виникнення філософії.	12	4	2			6	12	1				11
Тема 5. Всесвіт філософії. Єдність та різноманіття.	12	4	2			6	12	1				11
Разом за розділом 1	56	18	10			28	55	4				51
Розділ 2: Історія філософії.												
Тема 6. Антична філософія.	10	4	2			4	9	2				7
Тема 7. Середньовічна філософія та філософія доби Відродження.	6	4				2	7	2				5
Тема 8. Філософія Нового часу.	4	2				2	5					5
Тема 9. Німецька класична філософія.	6	2	2			2	6					6
Тема 10. Розгалуження «філософського дерева» і виникнення філософських наук. Панорама сучасної світової філософської думки.	8	2	2			4	8					8
Разом за розділом 2	34	14	6			14	35	4				31
Усього годин	90	32	16			42	90	8				82

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливість філософії. “Що таке філософія?” за роботою М. Гайдеггера «Основні поняття метафізики».	2
2	Філософія як вчинок: робота М. Гайдеггера «Що це таке – філософія», робота Х. Ортега-и-Гассет «Що таке філософія?» або про пізнання й розуміння.	2
3	Філософія і міф. Міф як засіб посвідчення. Логіка міфу. Міф як матеріал для мови. За роботами: Г.-Г. Гадамера «Міф і розум» і Й. Хейзінги «Номо Ludens».	2
4	Екзистенційні засади філософії та філософування. С. К’єркегор «Страх і трепет», Ж.-П. Сартр «Стіна», А. Камю «Сторонній», Ф. Кафка «Перетворення».	2
5	Поняття «вісьовий час» та проблема виникнення філософії. К. Ясперс «Джерела історії і її ціль».	2
6	Становлення філософії та концепція «відкритого суспільства». Платонівська соціологія як приклад спроби побудувати «закрите суспільство». К. Поппер «Відкрите суспільство і його вороги», Платон «Держава».	2
7	Ф. Ніцше «Так казав Заратустра» - філософська переоцінка цінностей.	2
8	З. Фройд: сублимація лібідо й виникнення філософії.	2
Разом		16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	Давньогрецька етимологія «філософії». Працюємо зі словниками	6	9
2	Філософія й міф. Прочитати текст Гадамера	6	11
3	Становлення філософії та «вільний час». Розмірковуємо	4	9
4	Проблема свободи у філософії. Пишемо мікро есе	6	11
5	Філософія й наука. Збираємо аргументи	6	11
6	Свобода й відповідальність. Дискутуємо	4	7
7	Філософія як мистецтво та мистецтво як філософія в античній філософії. Розмірковуємо та граємо	2	5
8	Філософія й влада. Підготовка до дискусійного клубу	2	5
9	Мова та розуміння. Ставимо питання в сучасний контекст	2	6
10	Філософія перед дзеркалом. М. Мамардашвілі «Про філософію». Прочитати та опрацювати питання	4	8
	Всього	42	82

6. Індивідуальні завдання

Навчальними планами не передбачено індивідуальних завдань. Але в умовах війни, якщо студент не зміг прийти на пару, то йому може бути запропоновано підготування письмового завдання. Якщо завдання буде відповідати вимогам (див. Таблицю 8.1) щодо його змісту, обсягу та оформлення (наявність обґрунтованого змістом плану роботи, посилання по тексту, номери сторінок, список літератури тощо), то пропуск заняття вважається відпрацьованим.

7. Методи навчання

Для викладення теоретичного матеріалу застосовуються лекційні заняття. Кожна лекція охоплює матеріал певної теми курсу з тим, щоб одержані теоретичні знання студенти могли закріпити шляхом обговорення конкретних питань під час семінарських занять, вирішення проблемних задач, самостійної підготовки доповідей.

У процесі навчання пріоритет надається застосуванню дослідницького методу навчання: викладач ставить перед студентами завдання, і ті вирішують її під час самостійної підготовки до семінарського заняття чи підготовки реферату, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, приклади, матеріали тощо.

Окрім зазначеного вище, застосовуються методи взаємодії викладача та студентів (ділова гра, дискусія, круглий стіл тощо), методи самостійної роботи студентів; способи вирішення пізнавального завдання – емпіричні (засновані на досвіді, експерименті) і теоретичні (засновані на логічному аналізі) методи.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання за допомогою різноманітних методів навчання та відповідних засобів діагностики/форм оцінювання відповідно до ОПП, зокрема:

ОПП «Міжнародні відносини та регіональні студії» (далі ОПП 1)

ОПП «Туристичний бізнес» (далі ОПП 2)

ОПП «Готельно-ресторанна справа» (далі ОПП 3)

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП відзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «ФІЛОСОФІЯ»

Шифр ПРН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики/ форми оцінювання
ОПП 1 РН16	<i>Розуміти та відстоювати національні інтереси України міжнародній діяльності.</i>	Лекції: викладання матеріалу. кейсів, ситуацій, виконання завдань. Гостьові лекції: Запрошення експертів.	Систематичне теоретичного Розв'язання моделювання Проміжний контроль: оцінка вміння структурувати інформацію, публічних виступів, творчого підходу. Перевірка глибини знань, вміння аналізувати літературу, формулювати власну думку.
ОПП 1 РН17	<i>Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.</i>	Лекція, вирішення кейсів, надання зворотного зв'язку	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань, розв'язування ситуаційних задач екзаменаційна робота

ОПП 1 РН23	<i>Розуміти події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах.</i>	Лекція, аналітичне завдання Оцінювання рішень ситуаційних задач, тестових завдань; усних відповідей на практичних заняттях, екзаменаційна робота	Оцінювання рішень ситуаційних задач, тестових завдань; усних відповідей на практичних заняттях, екзаменаційна робота
ОПП 1 РН24	<i>Здійснювати діяльність дипломатичній та інших суміжних до міжнародного співробітництва сферах.</i>	Лекції: Викладання основних філософських концепцій, теорій міжнародних відносин, етики та політики. Семінари: Обговорення філософських текстів, аналіз кейсів, дискусії про моральні дилеми в міжнародних відносинах. Метод проблемного навчання: Визначення та аналіз філософських проблем, пов'язаних з міжнародними відносинами.	Усні відповіді на семінарах Презентації результатів індивідуальних або групових завдань Написання коротких есе
ОПП 1 РН29	<i>Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.</i>	Лекції: Систематичне викладання основних філософських концепцій, теорій міжнародних відносин, етики та політики. Розробка філософських есе, підготовка презентацій на актуальні теми міжнародної філософії. Філософські клуби: Обговорення актуальних філософських питань у неформальній обстановці.	Написання есе або аналітичних доповідей на філософські теми, пов'язані з міжнародними відносинами Захист проектів
ОПП 2 ПР01	<i>Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних міжнародних стандартів обслуговування туристів.</i>	Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій, що стосуються людини, суспільства, культури та цінностей. Семінари: Обговорення філософських текстів, аналіз кейсів з туризму крізь призму філософських концепцій. Проекти: Розробка філософських есе на теми, пов'язані з туризмом, наприклад, етика туризму, вплив туризму на культуру. Метод проблемного навчання: Обговорення філософських проблем, що	Поточний контроль: Усні відповіді на семінарах Презентації результатів індивідуальних або групових завдань

		виникають у туристичній діяльності.	
ОПП 2 ПР02	<i>Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.</i>	Лекції: Систематичне викладання основних філософських концепцій, що стосуються людини, суспільства, культури та цінностей. Особлива увага приділяється філософії культури, етики, соціальної філософії та філософії науки. Семінари: Обговорення філософських текстів, аналіз кейсів з туризму крізь призму філософських концепцій. Наприклад, обговорення етичних проблем масового туризму, впливу туризму на місцеві культури. Проекти: Розробка філософських есе на теми, пов'язані з туризмом, наприклад, "Туризм як феномен сучасної культури", "Етичні аспекти екотуризму". Метод проблемного навчання: Обговорення філософських проблем, що виникають у туристичній діяльності. Наприклад, проблема культурного відношення до туристичних об'єктів.	Усні відповіді на семінарах. Написання есе або аналітичних доповідей на філософські теми, пов'язані з туризмом Захист проєктів
ОПП 2 ПР03	<i>Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.</i>	Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій, що стосуються культури, суспільства, людини та її потреб. Особлива увага приділяється філософії культури, етики, соціальної філософії. Семінари: Обговорення філософських текстів, аналіз кейсів з туризму крізь призму філософських концепцій. Наприклад, обговорення феномену масового туризму, етичних аспектів екстремального туризму.	Поточний контроль: Усні відповіді на семінарах Презентації результатів індивідуальних або групових завдань Тестові завдання з теоретичного матеріалу Написання коротких есе Проміжний контроль: Написання есе або аналітичних доповідей на філософські теми, пов'язані з туризмом

<p>ОПІ 2 ПР04</p>	<p><i>Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.</i></p>	<p>Лекції: Викладання філософських концепцій, що стосуються культури, суспільства, людини та її потреб. Особлива увага приділяється філософії культури, етики, соціальної філософії. Семінари: Обговорення феномену масового туризму, етичних аспектів екстремального туризму. Метод проблемного навчання: Обговорення філософських проблем, що виникають у туристичній діяльності. Наприклад, проблема культурного відношення до туристичних об'єктів.</p>	<p>Усні відповіді на семінарах Презентації результатів індивідуальних або групових завдань Проміжний контроль: Написання есе або аналітичних доповідей на філософські теми, пов'язані з туризмом Захист проектів</p>
<p>ОПІ 2 ПР05</p>	<p><i>Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.</i></p>	<p>Лекції: Викладання філософських концепцій, що стосуються культури, суспільства, людини та її потреб. Особлива увага приділяється філософії культури, етики, соціальної філософії та філософії природи. Семінари: Обговорення концепції "місцевості" та її значення для розвитку туризму, етичних аспектів масового туризму в природних зонах. Метод проблемного навчання: Обговорення філософських проблем, що виникають у процесі аналізу та розробки туристичного продукту. Наприклад, проблема балансу між економічними інтересами та збереженням природного середовища.</p>	<p>Поточний контроль: Усні відповіді на семінарах Презентації результатів індивідуальних або групових завдань Написання коротких есе Проміжний контроль: Написання есе або аналітичних доповідей на філософські теми, пов'язані з туризмом</p>

<p>ОПП 2 ПР07</p>	<p><i>Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.</i></p>	<p>Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій, що стосуються культури, суспільства, людини та її потреб. Особлива увага приділяється філософії культури, етики, соціальної філософії та філософії природи. Семінари: Обговорення філософських текстів, аналіз кейсів з туризму крізь призму філософських концепцій. Проекти: Розробка філософських есе на теми, пов'язані з туризмом, наприклад, "Туризм як інструмент збереження культурної спадщини", "Екологічний туризм: філософські основи".</p>	<p>Усні відповіді на семінарах Презентації результатів індивідуальних або групових завдань Написання есе або аналітичних доповідей на філософські теми, пов'язані з туризмом</p>
<p>ОПП 2 ПР08</p>	<p><i>Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися</i></p>	<p>Пошук джерел інформації (історико-філософський аналіз, інтерпретація), Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; екзаменаційна робота</p>	<p>Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, тестових завдань; екзаменаційна робота</p>
<p>ОПП 2 ПР09</p>	<p><i>Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.</i></p>	<p>Лекції: Викладання філософських концепцій, що стосуються людини, суспільства, культури та цінностей. Особлива увага приділяється філософії культури, етики, соціальної філософії та філософії комунікації. Семінари: Обговорення філософських текстів, аналіз кейсів з туризму крізь призму філософських концепцій. Наприклад, обговорення феномену "сервісу" в сучасному світі, етичних аспектів персоналізації туристичних послуг. Проекти: Розробка філософських есе на теми, пов'язані з туризмом, наприклад, "Етика в цифровій епоху: виклики для туристичного бізнесу".</p>	<p>Усні відповіді на семінарах Презентації результатів індивідуальних або групових завдань Тестові завдання з теоретичного матеріалу Написання коротких есе Проміжний контроль: Написання есе або аналітичних доповідей на філософські теми, пов'язані з туризмом Захист проектів</p>

<p>ОПІ 2 ПР11.</p>	<p><i>Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.</i></p>	<p>Формування у майбутніх фахівців з туризму глибокого розуміння ролі мови в процесі міжособистісного спілкування, культурної взаємодії та професійної діяльності. Філософія допомагає розвинути критичне мислення, здатність до аналізу мовних феноменів та формує етичні засади міжкультурної комунікації.</p> <p>Методи навчання Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій, що стосуються мови, мислення, свідомості та культури. Особлива увага приділяється філософії мови, лінгвістичної філософії, філософії культури.</p> <p>Семінари: Обговорення філософських текстів, аналіз мовних феноменів крізь призму філософських концепцій. Наприклад, обговорення ролі мови в формуванні світогляду, впливу мови на культуру.</p> <p>Проекти: Розробка філософських есе на теми, пов'язані з мовою та комунікацією, наприклад, "Мова як інструмент влади", "Міжкультурна комунікація: філософські аспекти".</p> <p>Метод проблемного навчання: Обговорення філософських проблем, що виникають в процесі вивчення мов. Наприклад, проблема перекладу культурних специфік, етичні аспекти використання мови в міжнародних відносинах.</p>	<p>Поточний контроль: Усні відповіді на семінарах Презентації результатів індивідуальних або групових завдань Написання коротких есе Проміжний контроль: Написання есе або аналітичних доповідей на філософські теми, пов'язані з мовою та комунікацією</p>
--------------------------------------	---	---	---

<p>ОПІ 2 ПР12.</p>	<p><i>Застосовувати навички продуктивного спілкування споживачами туристичних послуг.</i></p>	<p>Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій. Семінари: Обговорення філософських текстів, аналіз реальних ситуацій спілкування з клієнтами крізь призму філософських концепцій. Наприклад, обговорення феномену "емпатії" в процесі спілкування, етичних аспектів переконання клієнта. Рольові ігри: Моделювання реальних ситуацій спілкування з клієнтами для відпрацювання різних комунікативних стратегій. Метод проблемного навчання: Обговорення філософських проблем, що виникають в процесі спілкування з клієнтами. Наприклад, проблема культурних бар'єрів у спілкуванні.</p>	<p>Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, тестових завдань; екзаменаційна робота</p>
<p>ОПІ 2 ПР13.</p>	<p><i>Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.</i></p>	<p>Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій, що стосуються людини, суспільства, культури та цінностей. Особлива увага приділяється філософії соціальних відносин, етики, філософії комунікації. Семінари: Обговорення філософських текстів, аналіз кейсів з встановлення професійних зв'язків у туризмі крізь призму філософських концепцій. Наприклад, обговорення концепції "мережі" в сучасному світі, етичних аспектів використання професійних контактів. Проекти: Розробка філософських есе на теми, пов'язані з мережуванням, наприклад, "Мережа як форма соціального капіталу", "Етика професійного</p>	<p>Поточний контроль: Усні відповіді на семінарах Презентації результатів індивідуальних або групових завдань Написання коротких есе Проміжний контроль: Написання есе або доповідей на філософські теми, пов'язані з мовою та комунікацією</p>

		<p>мережування".</p> <p>Рольові ігри: Моделювання реальних ситуацій встановлення контактів з експертами різних галузей.</p> <p>Метод проблемного навчання: Обговорення філософських проблем, що виникають в процесі встановлення професійних зв'язків. Наприклад, проблема балансу між особистими інтересами та інтересами компанії.</p>	
<p>ОПІ 2 ПР14.</p>	<p><i>Проявляти повагу до індивідуального культурного різноманіття.</i></p>	<p>Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій, що стосуються людини, культури, цінностей та різноманіття. Особлива увага приділяється філософії культури, етики, антропології та філософії міжкультурного діалогу.</p> <p>Семінари: Обговорення філософських текстів, аналіз кейсів з прояву поваги до різноманіття в туризмі. Наприклад, обговорення концепції "культурного релятивізму", етичних аспектів стереотипізації.</p> <p>Проекти: Розробка філософських есе на теми, пов'язані з різноманіттям, наприклад, "Культурний шок: філософський аналіз", "Інклюзивний туризм: етичні аспекти".</p> <p>Рольові ігри: Моделювання ситуацій міжкультурного спілкування для відпрацювання навичок толерантності та поваги до відмінностей.</p>	<p>Усні відповіді на семінарах</p> <p>Презентації результатів індивідуальних або групових завдань</p> <p>Написання коротких есе</p> <p>Проміжний контроль:</p> <p>Написання есе або доповідей на філософські теми, пов'язані з мовою та комунікацією</p>

<p>ОПІ 2 ПР.15.</p>	<p><i>Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.</i></p>	<p>Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій, що стосуються пізнання, істини, методології. Особлива увага приділяється філософії науки, епістемології, філософії культури. Семінари: Обговорення філософських текстів, аналіз кейсів з різних галузей, де різноманіття підходів є нормою. Наприклад, обговорення концепції "наукової революції" або "парадигмальних змін". Проекти: Розробка філософських есе на теми, пов'язані з різноманітністю підходів, наприклад, "Плюралізм у науці", "Креативність як результат зіткнення різних ідей". Групові дискусії: Обговорення актуальних питань, пов'язаних з різноманітністю підходів у професійній діяльності.</p>	<p>Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, тестових завдань; екзаменаційна робота</p>
<p>ОПІ 2 ПР.16.</p>	<p><i>Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.</i></p>	<p>Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій, що стосуються людини, суспільства, етики, політики. Особлива увага приділяється соціальній філософії, етиці, політичній філософії. Семінари: Обговорення філософських текстів, аналіз кейсів з соціальної відповідальності в туризмі. Наприклад, обговорення концепції "сталого розвитку" етичних аспектів туризму в регіонах, що розвиваються. Проекти: Розробка соціальних проектів, спрямованих на вирішення актуальних проблем у туризмі. Наприклад, розробка екологічно чистого туру, створення соціального підприємства в туристичній сфері. Групові дискусії: Обговорення актуальних питань соціальної відповідальності в туризмі, таких як екотуризм, культурний туризм, соціальний туризм.</p>	<p>Поточний контроль: Усні відповіді на семінарах Презентації результатів індивідуальних або групових завдань Написання коротких есе Проміжний контроль: Написання есе або аналітичних відповідей на філософські теми, пов'язані з мовою та комунікацією</p>

<p>ОПІ 2 ПР17.</p>	<p><i>Управляти своїм навчанням з метою самореалізації професійній туристичній сфері.</i></p>	<p>Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій, що стосуються людини, пізнання, освіти. Особлива увага приділяється філософії освіти, екзистенціалізму, прагматизму. Семінари: Обговорення філософських текстів, аналіз власного досвіду навчання та саморозвитку. Наприклад, обговорення концепції "цілепокладання" або "самореалізації". Проекти: Розробка індивідуальних планів самоосвіти та саморозвитку. Групові дискусії: Обмін досвідом та ідеями щодо ефективних стратегій навчання. Метод проблемного навчання: Розв'язання проблемних ситуацій, пов'язаних з організацією власного навчання.</p>	<p>Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, тестових завдань; екзаменаційна робота</p>
<p>ОПІ 2 ПР18.</p>	<p><i>Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях</i></p>	<p>Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій, що стосуються людини, суспільства, етики. Проблемне навчання: Створення проблемних ситуацій: Створення реальних або моделюючих ситуацій, які вимагають від студентів застосування філософських знань для їх аналізу та вирішення. Робота в групах: Обговорення проблемних ситуацій у малих групах сприяє розвитку навичок комунікації, аргументації та пошуку компромісів. Самостійний пошук інформації: Завдання студентам знаходити додаткову інформацію для вирішення проблем, що розвиває навички самостійної роботи та критичного мислення.</p>	<p>Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, тестових завдань; екзаменаційна робота</p>

<p>ОПП 2 ПР19.</p>	<p><i>Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.</i></p>	<p>Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій, що стосуються людини, суспільства, етики. Метод кейсів: Аналіз реальних ситуацій: Використання реальних кейсів з різних сфер діяльності, пов'язаних з туризмом, дозволяє студентам застосовувати філософські знання для аналізу складних ситуацій. Прийняття рішень: Запрошення студентів запропонувати різні варіанти вирішення проблеми та аргументувати свій вибір. Обговорення альтернативних точок зору: Стимулювання дискусії про різні підходи до вирішення проблеми, що розвиває толерантність до інших думок.</p>	<p>Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, тестових завдань; екзаменаційна робота</p>
<p>ОПП 2 ПР20.</p>	<p><i>Виявляти проблемні ситуації пропонувати шляхи їх розв'язання</i></p>	<p>Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій, що стосуються людини, суспільства, етики. Філософські дебати: Формулювання тези: Кожна команда захищає певну точку зору на філософське питання, пов'язане з професійною діяльністю. Аргументація: Студенти повинні чітко формулювати свої аргументи і підкріплювати їх доказами. Відповіді на заперечення: Команди повинні бути готові відповідати на запитання та заперечення опонентів.</p>	<p>Поточний контроль: Усні відповіді на семінарах Презентації результатів індивідуальних або групових завдань Написання коротких есе Проміжний контроль: Написання есе або аналітичних доповідей на філософські теми, пов'язані з мовою та комунікацією</p>

<p>ОПІ 2 ПР21.</p>	<p><i>Приймати обгрунтовані рішення та нести відповідальність за результати професійної діяльності.</i></p>	<p>Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій, що стосуються людини, суспільства, етики. Рефлексивні есе: Аналіз власного досвіду: Студенти аналізують власний досвід застосування філософських знань у різних ситуаціях. Формулювання висновків: На основі аналізу студенти формулюють висновки про свої сильні та слабкі сторони, а також про шляхи подальшого розвитку.</p>	<p>Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, тестових завдань; екзаменаційна робота</p>
<p>ОПІ 2 ПР22.</p>	<p><i>Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.</i></p>	<p>Лекції: Систематичне викладання філософських концепцій, що стосуються людини, суспільства, етики. Симуляція кризових ситуацій: Створення моделей реальних кризових ситуацій у туризмі (наприклад, стихійне лихо, терористична загроза, пандемія) та відпрацювання алгоритмів дій. Рольові ігри: Розподілення ролей між студентами та відігравання різних сценаріїв, що вимагають прийняття швидких ефективних рішень. Моделювання реальних бізнес-процесів у туристичній індустрії з елементами конкуренції та невизначеності.</p>	<p>Поточний контроль: Усні відповіді на семінарах Презентації результатів індивідуальних або групових завдань Написання коротких есе Проміжний контроль: Написання есе або аналітичних відповідей на філософські теми, пов'язані з мовою та комунікацією</p>
<p>ОПІ 3 РН03</p>	<p><i>Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.</i></p>	<p>Пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), підготовка презентацій за заданою проблематикою, аналітичне розрахункове завдання Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, тестових завдань; екзаменаційна робота</p>	<p>Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, тестових завдань; екзаменаційна робота</p>

ОПІ 3 РН 21	<i>Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</i>	Лекція, вирішення кейсів, надання зворотного зв'язку Постановка відкритих питань: Задання студентам питань, які не мають однозначної відповіді та вимагають пошуку різних варіантів вирішення. Групова робота: Обговорення проблемних ситуацій у малих групах, що сприяє розвитку навичок співпраці та пошуку компромісів. Самостійний пошук інформації: Завдання студентам знаходити додаткову інформацію для вирішення проблем, що розвиває навички самостійної роботи та критичного мислення.	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань, розв'язування ситуаційних задач екзаменаційна робота
ОПІ 3 РН 22	<i>Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</i>	Пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), підготовка презентацій за заданою проблематикою, аналітичне розрахункове завдання Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, тестових завдань; екзаменаційна робота	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань; екзаменаційна робота

Можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю.

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проєктних завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- оцінювання вмінь та навичок збирати та оброблювати дані.

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному занятті здобувач може отримати від 1 до 6 балів. – за таблицею нижче. Максимальна сума балів за поточним контролем складає 60 балів. Критерії оцінювання поточних видів робіт співпадає з критеріями та методами оцінювання теоретичного питання підсумкового контролю (Таблиця 8.1)

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль у формі *усного опитування та виступів* студентів із заздалегідь визначених питань.

Максимальна сума балів за екзамен складає 40. Така оцінка ставиться коли робота збудована логічно, виявляє фундаментальне знання філософських термінів, понять, категорій, концепцій і теорій. Встановлює змістовні міжпредметні зв'язки. В роботі розгорнуто аргументовані висунуті положення до яких наводяться переконливі приклади. Виявляється аналітичний підхід у висвітленні різноманітних концепцій. Робляться змістовні висновки. Демонструється вміння користатися класичною і сучасною філософською літературою. Робота написана грамотно, використана філософська лексика.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення контрольного іспиту. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Кожен з білетів містить 2 питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована дорівнює 20 балів. Загальна кількість балів за успішне виконання завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел при проведенні іспиту здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «ФІЛОСОФІЯ», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3158>

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Всього	Екзамен	Сума
Розділ 1					Розділ 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	60	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6			

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії та методи оцінювання теоретичного питання підсумкового контролю та індивідуальних завдань (в умовах війни, якщо студент не зміг прийти на семінар)

Оцінка за національною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно 18-20 балів	Така оцінка ставиться коли робота збудована логічно, виявляє фундаментальне знання філософських термінів, понять, категорій, концепцій і теорій. Встановлює змістовні міжпредметні зв'язки. В роботі розгорнуто аргументовані висунуті положення до яких наводяться переконливі приклади. Виявляється аналітичний підхід у висвітленні різноманітних концепцій. Робляться змістовні висновки. Демонструється вміння користатися класичною і сучасною філософською літературою. Робота написана грамотно, використана філософська лексика. Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішує практичні завдання, впевнено висловлює і обґрунтовує свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив максимум дві-три несуттєві <i>помилки</i> .
Добре 12-17 балів	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно 7-11 балів	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно 0-6 балів	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Максимальна кількість набраних балів з дисципліни складає **100 балів**. Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

10. Рекомендована література Основна література

1. Дистанційний курс: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3158>
2. Гринів О. Історія української філософії / Олег Гринів. Львів : Тріада плюс, 2015. 302 с. DOI: 978-966-486-190-5.
3. Гринів О.І. Філософія: курс лекцій для аспірантів / О.І. Гринів. Львів : Тріада плюс, 2016. 364 с. DOI: 978-966-486-194-3.
4. Петрушенко В.Л. Філософія : підручник / В.Л. Петрушенко. Вид. 4-е, випр. і доп. Львів : Магнолія плюс, 2001. 445 с.
5. Поцюрко М. Філософія : навч.-метод. посіб. / Марія Поцюрко. Львів : Сполом, 2014. 276 с. DOI: 978-966-665-970-8.
6. Причепій Є.М. Філософія : посіб. / Є.М. Причепій, А.М. Черній, В.Д. Гвоздецький, Л.А. Чекаль. Київ : Академія, 2001. 575 с. DOI: 966-580-113-9.
7. Причепій Є.М. Філософія : посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Є.М. Причепій, А.М. Черній, Л.А. Чекаль. Київ : Академвидав, 2003. 575 с. DOI: 966-8226-10-0.
8. Причепій Є.М. Філософія : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів/ Є.М. Причепій. Київ : Академвидав, 2005. – 592 с.
9. Синиця А. Аналітична філософія : монографія / Андрій Синиця. Львів : ЛДУФК, 2013. 303 с. DOI: 978-966-2328-41-7.
10. Синиця А. Філософія : навч.-метод. посіб. /Андрій Синиця. Львів : ЛДУФК, 2014. 179 с. DOI: 978-966-2328-69-1.
11. Філософія : підручник / О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань. 4-те вид., переробл. Харків : Право, 2023. 424 с.
12. Філософія: навчальний посібник для студентів гуманітарних факультетів [кол. авторів; кер. автор. кол. А.О. Приятельчук]. К.: Вадекс, 2021. 566 с.

Рекомендована література Підручники та науково-методична література:

1. Арістотель Нікомахова етика /Пер.з давньогр. В. Ставнюка. Київ : Аквілон-плюс, 2002. 480 с.
2. Берко П. Нова парадигма української філософії /П. Берко. Львів : ЛДМУ ім. Д. Галицького, 2003. 302 с. DOI: 966-7996-48-4.
3. Берко П. Основи філософії : метод. посіб. / П. Берко, М. Небелюк, Н. Федитник. Дрогобич : Коло, 2004. 67 с. DOI: 966-7996-49-8.
4. Бичко А.К. Історія філософії : підручник / А.К. Бичко, І.В. Бичко, В.Г. Табачковський. Київ : Либідь, 2001. 406 с. DOI: 966-06-0181-6.
5. Бойченко І.В. Філософія : навч. посіб. для дистанц. навч. /І.В. Бойченко, М.І. Бойченко. Київ: Університет "Україна", 2004. 212 с. DOI: 966-7979-44-Х.
6. Васянович Г. Філософія : навч. посіб. / Григорій Васянович. Львів : Норма, 2005. 210 с. DOI: 966-7775-09-7.
7. Історія філософії. Античність та Середньовіччя /Умберто Еко, Рікардо Федріга. Х.: Фоліо, 2024.
8. Огородник І.В., Русин М.Ю. Українська філософія в іменах: Навчальний посібник.- Київ: Либідь, 1997.- 327 с.
9. Паславський І.В. З історії розвитку філософських ідей на Україні в кінці XVI- першій третині XVII ст.-Київ: Наукова думка, 1984.- 128 с.
10. Тарасенко М.Ф., Русин М.Ю., Бичко І.В. та ін. Історія Філософії України: Підручник.- Київ: Либідь, 1994.- 413 с.
11. Федів Ю.А., Мозкова Н.Г. Історія Української філософії.-Київ: Україна, 2001.- 510 с.
12. Філософія. Курс лекцій. (І.В. Бичко та ін.). К., 1994.
13. Філософія: Навчальний посібник. - Київ: Каравела, 2002 - Львів: "Новий світ-2000.
14. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с.
15. Філософія. Природа, Проблематика, Класичні розділи: Навчальний посібник. Ред. В.П., Волинка. К.: Каравела, 2023.
16. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу: Психолог у концтаборі. К., 2021.

Допоміжна

1. Бойченко М. Множинність філософських практик Григорія Сковороди у сучасному прочитанні. *Філософська думка*, 2023. (2), 117-131. <https://doi.org/10.15407/fd2023.02.117>
2. Заїченко Г.А. та ін. Філософія.- Київ: Вища школа, 1995.- 455 с.
3. Кебуладзе В. Феноменологічні сюжети. // *Sententiae XL*. 2021. No 1. С. 128–132.
4. Кебуладзе В. Ідеї І: трансцендентальний поворот у феноменологічній філософії // Наукові записки НаУКМА. Філософія та релігієзнавство. 2022. No 9–10. С. 98–106.
5. Перепелиця О.М. Мнемотехніки болю: між стражданням і насолодою // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія Філософія. Філософські перипетії. 2018. Випуск 59. С.16-24.
6. Перепелиця О.М., Храброва О.В. Некрополітика дегуманізації // Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія Філософія. Філософські перипетії. 2023. №69. С. 6-14.
7. Северино Е. Сутність нігілізму. К.: Темпора, 2020.
8. Чижевський Д. Нариси історії філософії на Україні. – К., 1993.
9. Єрмоленко А.М. Сучасна практична філософія: проблеми, теорії, концепції// Практична філософія. 2000. №1 С. 20-31.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3158>

<https://www.youtube.com/@user-eb6ed1fg1t>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Філософія», режим доступу:

<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3158>

Посилання на заняття: Meeting ID: 458 514 6414 Password: 123456